

# PERSPECTIVELE IMM-URILOR DIN ROMANIA IN CONTEXTUL INTEGRARII IN UNIUNEA EUROPEANA

CONF.UNIV.DR.MIRELA BUCUREAN  
Universitatea din Oradea  
Telefon:0259267609,0259408797  
E-mail:mbucurean@uoradea.ro

*Abstract: SME hold an important share in most economies, having a prominent part in the evolutionary process of a modern economy. SME have always been irreplaceable in the economical and social life of the capitalist society, being the main cause for the sudden change for better of many economies. The basic tendency in the perspective of the following years is the spectacular share growth of the SME in the majority of the countries, especially in the developed ones, with a percentage of over 90%.*

## **IMM-urile in economia nationala si in cea Europeana**

Sectorul privat de Intreprinderi Mici si Mijlocii reprezinta coloana vertebrala atat a economiei nationale cat si a celei Europene. Statisticile din aproape toate tarile releva ca IMM-urile predomina in economie, reprezentand peste 99% din totalul firmelor si au ponderi substantiale in obtinerea PIB-ului si furnizarea de locuri de munca.

Rolul firmelor mari nu trebuie insa subestimat. Economia fiecarei tari, pentru a fi performanta, necesita si o puternica componenta de intreprinderi mari. Realitatile economice demonstreaza existenta unor puternice relatii de complementaritate cu firmele mari, pe de o parte, si IMM-uri, pe de alta parte. O economie este cu atat mai performanta cu cat prezinta o structura echilibrata nu numai sectorial, ci si dimensional.

Argumentele prin care se releva numeroasele roluri ale IMM-urilor, contributia lor esentiala la dezvoltarea economica si sociala, sunt urmatoarele:

- genereaza cea mai mare parte a PIB din fiecare tara, de regula, intre 55% si 95% (ex. Spania 55,3; Germania 60,17;Grecia 82,87.);
- ofera locuri de munca pentru majoritatea populatiei ocupate (ex. Ponderea IMM-urilor in asigurarea locurilor de munca in economie este in Spania 79,45, in Germania 59,85, in Grecia 86,68.);
- genereaza intr-o mare proportie inovatiile tehnice aplicabile in economie;
- in cvasitotalitatea tarilor lumii, inclusiv in Uniunea Europeana, IMM-urile sunt singurele care, in ultimii ani, genereaza noi locuri de munca;
- prezinta cel mai ridicat dinamism in conditiile economiei de piata, situatie atestata de evolutia numarului lor, a volumului cifrei de afaceri .
- realizeaza produse si servicii la costuri mai reduse decat firmele mari;
- dovedesc flexibilitate si adaptabilitate ridicatela cerintele si schimbarile pietei;
- reprezinta una dintre principalele surse de venituri ale bugetului statului;

In Romania in anul 2003 ponderea IMM-urilor in totalul intreprinderilor a fost de 99,5. Capitalul majoritar de stat si cel mixt reprezinta mai putin de 1%, deci se poate afirma ca intreg sectorul IMM are capital privat. In tarile din Uniunea Europeana media ponderii IMM-urilor in totalul intreprinderilor este de 99,8.

Exista 19 milioane de IMM-uri in Uniunea Europeana reprezentand peste 99% din toate intreprinderile UE si care angajeaza mai mult de 74 milioane oameni. Aceste intreprinderi sunt o sursa

de locuri de munca, inovare, spirit antreprenorial si crestere economica. Micile afaceri au devenit coloana vertebrala a dezvoltarii economice si in tarile candidate.

Intr-o UE extinsa micile afaceri vor continua sa fie cheia generarii de crestere economica, competitivitatii si locurilor de munca. O definitie comuna UE a ce inseamna un IMM este importanta daca este folosita ca baza pentru decizii in legislatia CE pentru ajutorul de stat si finantare structurala. Aceasta inseamna ca numeroasele categorii de IMM-uri (micro,mici si medii ) trebuie definite intr-un mod care sa fie corect economic, sigur din punct de vedere legal pentru intreprinderi si usor de aplicat de catre Administratiile Statelor Membre. Definitia actuala a IMM-urilor trebuie adaptata, luand in considerare dezvoltarile economice si pentru a se potrivi recentelor schimbari privind reglementarile pentru ajutorul de stat si finantare structurala.

### **Sprijinul acordat IMM-urilor in tarile candidate**

Pana la aderare tarile candidate beneficiaza de finantarea pentru pre-aderare de la bugetul Comunitar. Cea mai importanta finantare este furnizata de programul PHARE, care are scopul de a asista tarile candidate din Europa Centrala si de Est in pregatirea lor pentru aderare. Asistenta PHARE pentru IMM-uri in tarile candidate este acordata printr-o gama larga de instrumente:

- Programele Nationale PHARE sprijina dezvoltarea IMM-urilor, privatizarea, restructurarea intreprinderilor si modernizarea serviciilor bancare si financiare prin furnizarea de know-how.
- Programul PHARE de Coeziune Economica si Sociala este focalizat pe dezvoltarea regionala si serveste ca predecesor pentru viitoarele fonduri structurale.
- Facilitatea de finantare pentru IMM-uri ofera imprumuturi prin intermediari financiari pentru facilitarea accesului la finantari pentru IMM-uri.
- Programul PHARE de Sprijinirea Afacerilor intareste dezvoltarea si capacitatea de functionare a reprezentantilor afacerilor in tarile candidate in stransa cooperare cu organizatii similare in actualele State Membre si la nivelul UE.
- Programele PHARE de Cooperare peste Granita promoveaza cooperarea intre regiuni de granita .

Pentru tarile candidate exista si alte programe pentru sprijinirea IMM; accesul la finantare ramane insa una din cele mai mari probleme a intreprinderilor in tarile candidate datorita garantiilor ridicate solicitate de bancile comerciale, multe intreprinderi, in special micro-intreprinderi au dificultati in obtinerea finantarilor externe.

### **Perceptia procesului de integrare Europeana in tara noastra**

In ceea ce priveste perceptia procesului de integrare europeana de catre IMM, acestea sunt constiente ca integrarea europeana va avea un impact asupra afacerilor lor. Firmele care deruleaza operatiuni internationale sunt in mai mare proportie constiente de acest impact.

Nivelul de informare a IMM cu privire la principalele domenii de impact ale integrării europene este în general scăzut.

Publicul din Romania trebuie informat asupra consecintelor integrarii europene. Firmele romanesti trebuie sa invete sa lucreze intr-un mediu asemanator cu cel din Uniunea Europeana. Autoritatile din Romania ar trebui sa faca eforturi mai mari pentru a sprijini sectorul privat, mai ales pentru ca timpul ramas pana la integrare - cand orice companie straina va putea intra liber in concurenta directa cu firmele romanesti - este foarte scurt. Vechilor state membre le-au trebuit decenii pentru a elimina sectorul de stat din economie si subventiile care incurajeaza non-competitivitatea. In prezent, in Uniunea Europeana, firmele mici si mijlocii sunt principala sursa de investitii private, de crestere economica si de locuri de munca.

Presedintele Consiliului National al Intreprinderilor Private Mici si Mijlocii din Romania (CNIPMMR), Ovidiu Nicolescu, spune ca intrarea in UE prezinta mari oportunitati, dar si mari pericole. "Daca ne uitam la experienta Greciei, Spaniei sau a Portugaliei, tari cu un nivel de dezvoltare mai scazut in UE, observam ca in primii trei ani au disparut intre 15 si 30% dintre IMM-uri. Tinind cont de antecedentul istoric este foarte probabil ca in Romania sa avem 20-25% dintre IMM-uri care nu vor rezista concurentei", a afirmat ieri Nicolescu.

## Prioritati pentru dezvoltarea sectorului IMM

Măsurile prevăzute pentru dezvoltarea IMM-urilor în perioada viitoare se bazează pe realizările actuale în dezvoltarea sectorului IMM și extinderea acestora, în scopul asigurării capacității competitive a IMM de a concura cu succes pe piața europeană și piața mondială, după momentul aderării.

În ultimii ani, Guvernul României a pus în practică o serie de măsuri menite să accelereze dezvoltarea sectorului IMM, care au condus la rezultate semnificative: în anul 2003, aportul sectorului IMM la PIB a crescut la 60%, ponderea IMM în totalul forței de muncă angajate a ajuns la 54%, iar valoarea exporturilor la 24,4% din total.

Este important de subliniat faptul că numărul de întreprinderi din categoria mici a scăzut continuu în ultima perioadă, în timp ce numărul de întreprinderi mijlocii active din punct de vedere economic a crescut. Această evoluție indică maturizarea sectorului IMM din România. De asemenea, implicarea unui număr tot mai mare de IMM-uri în activități de producție arată că sectorul IMM în ansamblu a ajuns într-o nouă fază de dezvoltare.

În pofida eforturilor de sprijin pentru IMM și a progreselor înregistrate în implementarea în România a Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici, există încă dificultăți cu care se confruntă IMM-urile românești, în ceea ce privește resursele limitate de care dispun, în condițiile necesității de adaptare rapidă la schimbările ciclice și structurale ale economiei globale.

Deschiderea piețelor va provoca noi presiuni concurențiale asupra întreprinderilor, mai ales în sectoarele industriale tradiționale, iar IMM-urile, cu precădere, vor fi expuse numeroaselor schimbări ale mediului de afaceri. Obiectivele și măsurile prevăzute urmăresc eliminarea constrângerilor înregistrate și vizează consolidarea sectorului IMM și pregătirea pentru competiția pe Piața Internă

Carta Alba a IMM-urilor din România 2004, editată de CNIPMMR conturează conturează trei principale priorități pentru perioada 2005-2007:

1. Elaborarea cu participarea reprezentanților IMM-urilor, a unui *Program special de informare și pregătire a IMM-urilor pentru integrarea în Uniunea Europeană* pe perioada 2005-2007, având ca efecte:
  - creșterea capacității competitive a IMM-urilor din România, pentru a rezista la șocurile integrării în Uniunea Europeană;
  - diminuarea concretizării amenințurilor potențiale generate de integrarea României în Uniunea Europeană;
  - valorificarea superioară a oportunităților oferite de Uniunea Europeană.
2. Elaborarea unui *Program național de pregătire a accesării fondurilor structurale bazat pe principiul parteneriatului public-privat*, cu implicarea specialiștilor CNIPMMR și a celorlalte confederații reprezentative naționale, având ca efecte:
  - facilitarea și accelerarea accesului IMM-urilor la fondurile structurale;
  - formarea unui număr suficient de specialiști în elaborarea și accesarea fondurilor structurale;
  - prevenirea neutilizării parțiale sau totale a fondurilor structurale sau a folosirii lor ineficiente.
3. *Eliminarea din practicile guvernamentale și parlamentare din România a abordării "UE nu ne lasă să..."*, deși ceea ce cerem noi se practică în țările membre sau care au intrat recent, așa cum rezultă din situațiile informaționale existente de care dispune CNIPMMR., având ca efecte:
  - stimularea creării și dezvoltării IMM-urilor;
  - creșterea potențialului IMM-urilor, al economiei Românești, pentru a face față concurenței firmelor din Uniunea Europeană.

## Bibliografie:

1. CNIPMM coord. Nicolescu O., Isaic-Maniu A., - *Carta Alba a IMM-urilor din România 2004*, Editura Olimp, București, 2004.
2. Nicolescu O., "Managementul întreprinderilor mici și mijlocii" Editura Economica, București, 2001.

3. Isaic-Maniu A., “ Statistica pentru Managementul afacerilor”, Editura Economica, Bucuresti, 1999.